Ministre de Marina?

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

També són ganes de marejar-lo

Any III-Núm. 104 — Barcelona, 13 de juny de 1935 — Preu: 20 cèntims

El Tussó Negre per al Sr. Duran i Guàrdia

Poques persones trobaríem en el camp de la nostra política que amb més legítim orgull poguessin lluir al pit l'honorífica i autèntica condecoració del Tussó Negre com el jove Duran i Guàrdia, alcalde de recanvi de la nostra ciutat.

Als quaranta-set anys, socialista de tota la vida, cooperativista conseqüent, després de cooperar simultàniament a l'Esquerra i a la Unió Socialista, es veu, víctima propiciatòria, rebutjat pels dos partits que havien cooperat en temps de les eleccions, quan ja no temien necessitat de cap cooperació.

Assumint aleshores la direcció de la seva minoria personal a l'Ajuntament, intenta repetides vegades mostrar un certificat d'esquerrisme signat pel president de l'Esquerra, sense que li sigui mai possible treure'l a la llum de la nit de les sessions.

Preocupat per aquesta persecució injusta, no s'adona que ell, minoria unipersonal, té la segona votació del Consistori i es deixa prendre l'Alcaldia accidental pel senyor Escofet, que hauria hagut d'anar-li al darrera amb un flabiol sonant.

Espera, per a adonar-se'n, que hi hagi crisi, i aleshores arriba, per dimissió de l'alcalde, Dr. Aiguader, del senyor Vilalta i del senyor Escofet, a alcalde accidental, en el moment en què la seva dimissió l'hauria pogut fer simpàtic a l'Esquerra.

És alcalde una setmana, declara que es passeja per la Rambla sense cridar l'atenció, i, en nomenar-se l'Ajuntament automàtic en el qual, d'haver dimitit li hauria tocat la primera vara, per la votació li passa al davant el senyor Casanovas per a ocupar el lloc que deixava vacant el senyor Vilalta.

I com que en quaranta-set anys de socialisme i cooperativisme difícilment es podrien fer tants mèrits com en menys d'un ha fet el senyor Duran i Guàrdia, la més elemental justícia obliga a concedir-li sense discussió el collar del Tussó Negre.

Que per molts anys el pugui lluir tan tendre com el primer dia.

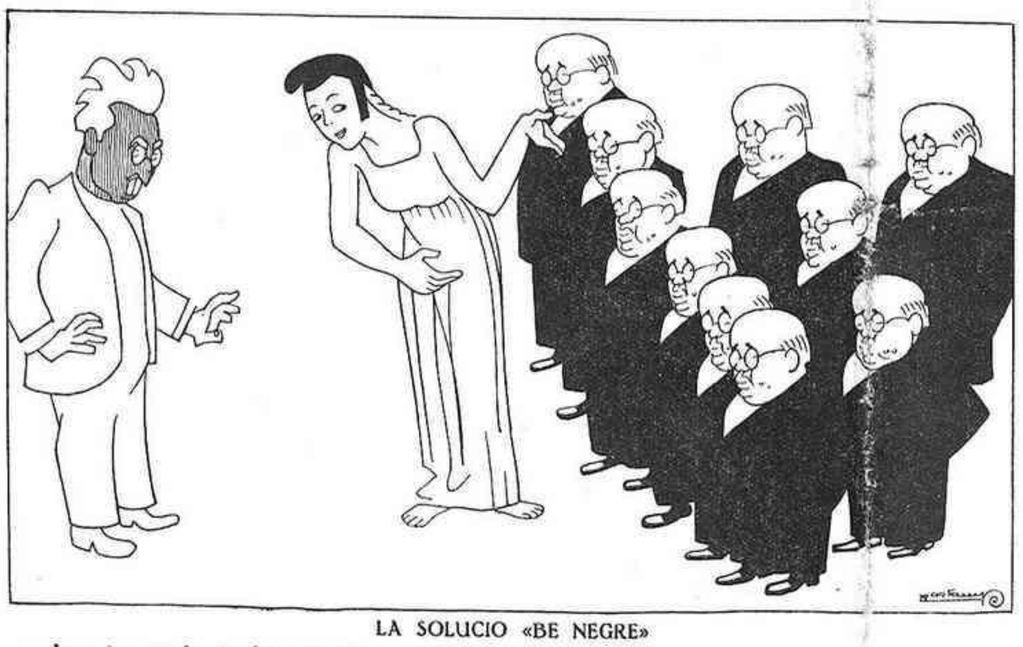

LA SOLUCIO «BE NEGRE»

— Aquesta vegada, també, pot triar entre tots aquests.

MISTERIS DE LA CIENCIA

L'Ajuntament automàtic

Quan, en la nostra edició anterior, donàvem com un fet consumat la constitució d'un Ajuntament format per la Banda Municipal, no anàvem gens descaminats i els esdeveniments, com han pogut veure els nostres intelligents lectors, s'han encarregat de demostrar-ho plenament, ja que, essent la missió d'EL BE NEGRE anunciar o prevenir els esdeveniments, el sol anunci de la presa de possessió de l'Ajuntament per la Banda féu obrir els ulls als dirigents de l'Esquerra i els decidí a fer-lo prendre per una altra banda.

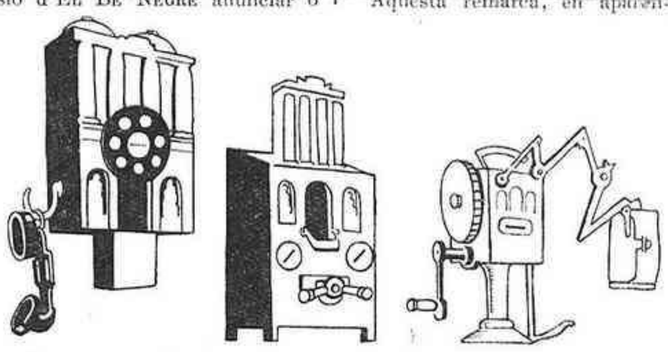

Tres models d'Ajuntament automàtic

Quan, en la reunió del Directori de l'Esquerra, algú proposà la nostra solució, de moment fou vista amb simpatia. El provat esquerrisme de la família Lamotte de Grignon, negant-se a tocar les obres del mestre Vives, home de la Lliga passat a Acció Catalana i tornat a la Lliga, de moment convencé tothom.

Però aviat algú féu notar que es tractava no pas menys que de l'Alcaldia de Barcelona i que, per tant, calia una figura considerable i que portés el càrrec amb tota dignitat.

—El Dr. Aiguader, proposà un altre algú, podria ésser nomenat Conseller de la Generalitat.

Aquesta rèmarca, en aparència tan innocent, féu descobrir la solució.

—Té raó que el Dr. Aiguader era Alcalde!, exclamà el Sr. Macià. Ja no me'n recordava. Home, si el Dr. Aiguader era l'Alcalde, ja tenim la solució: el Dr. Aiguader serà l'Alcalde.

—Però, repetí l'altre algú, és que el Dr. Aiguader podria ésser ara Conseller de la Generalitat.

—Noo! Nooo! No pot ésser. 1500 de conseller i 1000 de diputat, amb 2500 no pot viure una família. No, no, no: el Dr. Aiguader ha d'ésser Alcalde. Res, vós, Vilalta, direu que la dimissió de l'Aiguader ha estat un malentès i que ell no ha dimitit.

—Jo? Ni que m'ho manés Déu, no ho diria.

Aquesta actitud de manifesta infidelitat als principis laics va causar gran sensació:

—Heretgia! Heretgia! cridava la Ventura Gassol. El grup de *L'Opinió* és heretge!

Però dues veus, les dels senyors Pla i Escofet, s'aixecaren:

—Nosaltres som disciplinats. Nosaltres posem les nostres dimissions en mans del partit perquè les anulli.

—Que callin els paraguaios, cridà el Sr. Lluhí.

—Ara, ara! exclamà l'autoritat suprema. Ara veurem qui és l'indisciplinat. A veure. ¿Qui és que no és disciplinat? Els disciplinats que s'aixequin.

I tothom s'aixecà.

—Això no són els tractes: els indisciplinats han de seure.

—Però si de disciplinats en som tots, contestà un dels indisciplinats. El que no volem és que el partit faci el ridícul.

—Fora! Fora! cridaven aleshores diverses veus, cap de Catalunya ni del Vespre.

—Companys, hem de tenir seny, digué en Companys, no a ell, sinó als altres. Ens trobem que a Madrid hi ha crisi i si veuen que ens barallem, jo, vull dir l'Esquerra, no tindrà cap cartera. Jo apello al patriotisme de tots i que tothom es faci càrrec de la gravetat de les circumstàncies si no volem que el Papa Gris ens en faci una de les seves.

(Acaba a la pàg. 4, col. 1)

Un avís interessant

L'Esquerra i el govern

Fatigat de les repetides adhesions que havia de testimoniar l'Esquerra a totes les personalitats que desfilaven pel Palau Nacional i rebien l'encàrrec, el desig de l'encàrrec, la sospita de l'encàrrec o el desig de la sospita de l'encàrrec de formar govern, el secretari del partit Sr. Joan Tauler ha ordenat, pagant, a tots els diaris de Madrid que insereixin el següent anunci:

La Esquerra Republicana de Cataluña *participa a sus numerosos amigos y favorecidos que está dispuesta a dar su conformidad, colaboración y personalidades del partido a todas aquellas personas que puedan acreditar aunque no lo acrediten, haber recibido de S. E. el Presidente de la República el encargo de formar gobierno.*

Se envian catálogos gratis a Madrid, Provincias y Ultramar.

El govern Companys

Ens ha estat facilitada la llista del Govern que formaria el Sr. Lluís Companys cas que l'hi fos encarregat pel President de la República:

Presidència i Estat. — Companys.

Governació. — Grau Jassans.

Hisenda. — Pere Coromines o Vicents Bernades.

Agricultura. — Aragai.

Obres Públiques i Enllaços.— Aiguader.

Guerra. — Dencàs.

Marina. — Rossell i Vilà.

Instrucció Pública. — Lluís Capdevila.

Treball. — Lluhí.

Justícia. — Tauler.

Sabem que l'Esquerra Republicana de Catalunya ofereix la seva col·laboració a aquest Ministeri, igual que a tots els altres.

— Que governarem?
— Que dius: si menjarem?
— No: que governarem.
— Ah! em creia que deies si menjarem.
— Ja ho deia, home...

Les escales d'en Rovira

El Sr. Rovira i Virgili, en una conferència que donà diumenge va explicar de manera satisfactòria el fet que ell hagués canviat tantes vegades de partit, com, afegí, la major part dels qui m'escolteu.

«Jo em trobo, digué, com en una escala d'aquestes automàtiques que sense moure-us d'un graó aneu pujant pujant de baix a dalt. Jo, afegia, no m'he mogut del meu graó.»

L'exercici és agradable i descansat; però el Sr. Rovira no s'ha fixat que les escales automàtiques, quan arribes a dalt d'una petita empenta et fumen fora.

Malgrat que bona part d'espanyols no han estat consultats, la crisi s'ha resolt

Eren aproximadament tres quarts de quinze, quan el senyor Alcalà Zamora prengué el pols del país i notà que s'afeblia. Amb l'alarma que és de suposar, despertà el servei, i entre ell i el senyor Sànchez Guerra fill, començaren les conjectures. Per major comprensió dels lectors, les traduïm de l'andalús:

—Per a mi—féu el president—se li ha indigestat la Llei de Congregacions Religioses.

—Vol dir?

—No hi ha cap dubte. Una indigestió de tant menjar capellans. Aquesta malaltia terrible, que tan bé ha diagnosticat el doctor Brunet, de Barcelona. Per començar, canviarem de metge de capçalera. Aquest Dr. Azaña m'està resultant un «matasanus».

Immedatament, el senyor Alcalà Zamora decidí començar les consultes. Com que és un senyor que hi veu en gran, decidí consultar absolutament tot el país. En Sànchez Guerra li ho tragué del cap:

—El país és molt gran i mai no acabaríem.

El senyor President agafà el llistí de telèfons i començà per convocar aquell senyor A. i aquell altre següent senyor A. A., i així hauria continuat fins arribar a la zeta (fàbrica de làmpares), a no ésser que...

L'EXPECTACIO

La nova s'escampà com pòlvora que s'escampi, pertot Madrid. Els sastres que vesteixen els prohoms radicals començaren a desentumir factures pendents. *La Nación* posà domassos al balcó i el senyor Maura renegà d'alegria.

A la porta del Palau Nacional hi acudiren tots els periodistes madrilenys. La crisi tot just començava, i en Paquito Madrid ja n'havia novellat tres reportatges. De cop i volta, entremig de l'expectació dels presents, aterrí a la Plaça d'Orient l'avió niquelat del senyor José Ortega y Gasset. El filòsof descendí ran de terra i al nivell dels periodistes. I parlà:

—El país està trist. Què tindrà el país?

—Vostè, senyor Ortega, opina...

—La meva opinió sobre la situació política? L'exposaré dintre de poc en quinze lliçons.

Quan ja entrava a l'ascensor, es girà olímpicament per a dir:

—Ah! Facin constar que les lliçons seran de «pago».

LES VISITES DE LA CASA

Després de breus instant, era el Dr. Marañón el qui posava davant del fotògrafs. En honor a la Medicina, dispararen amb magnèsia. No cal dir que l'efervescència hi era de si.

—He vingut cridat en visita d'urgència—digué el doctor—. Sense veure el malalt, no puc avançar res.

—Però, vostè, doctor, ¿creu que cal sollicitar l'ajut radical?

—Què els diré? A la solució cal anar-hi amb amor, conveniència o eugenèsia.

A posta de sol, arribava el senyor Ossorio y Gallardo. Així que veié els periodistes, els digué:

—El porto a la butxaca.

—El remei?—preguntaren anhelosos els «chicos de la prensa».

—No: el meu fill. L'altre Ossorio. Per cert, que se m'hi ha florit.

—Així, ¿van els dos a la consulta?

—A nosaltres no ens ve d'un pam. Per la República fem tots els sacrificis que calgui. Ni que la gent em miri malament. Confidencialment—afegí el senyor Ossorio—els diré que el meu gat ahir va miolar que s'havia tornat monàrquic.

Don Miguel de Unamuno arribà en bicicleta. Després de desarromangar-se els baixos dels pantalons, digué:

—Que no em feliciten?

—¿Li han ofert potser la presidència?

—No, homes. Si ho dic per la corbata que estreno.

—¿Que no havia estrenat mai res?

—Sí... De tant en tant estreno barbes.

El gran pensador es referia als seus drames. Absort en les seves meditacions profundes, desaparegué per l'ull de l'escala.

Ara, enfilava la plaça d'Orient un barber. Els periodistes es digueren: «Quines hores més inoportunes d'anar a afaitar el President!» Però el barber resultà ésser el senyor Sànchez Roman, el qual s'engegà de bones a primeres:

—Tots els espanyols són uns analfabets. Només tinc talent jo.

—I el porta damunt?

—No. El tinc a casa, a la nevera.

—Sí que està ben fresc!

—El talent?

—No, home; vostè.

Els periodistes es quedaren amb un pam de boca oberta. No se'ls clogué l'obertura fins que...

LA RESURRECCIO DELS MORTS

Es sentí un tuf terrible de cadàver. Majestuosos, avançaren de bracet els senyors Santiago Alba i Melquiades Alvarez. A duo, obriren la boca i exhalaren:

—*Decíamos ayer...*

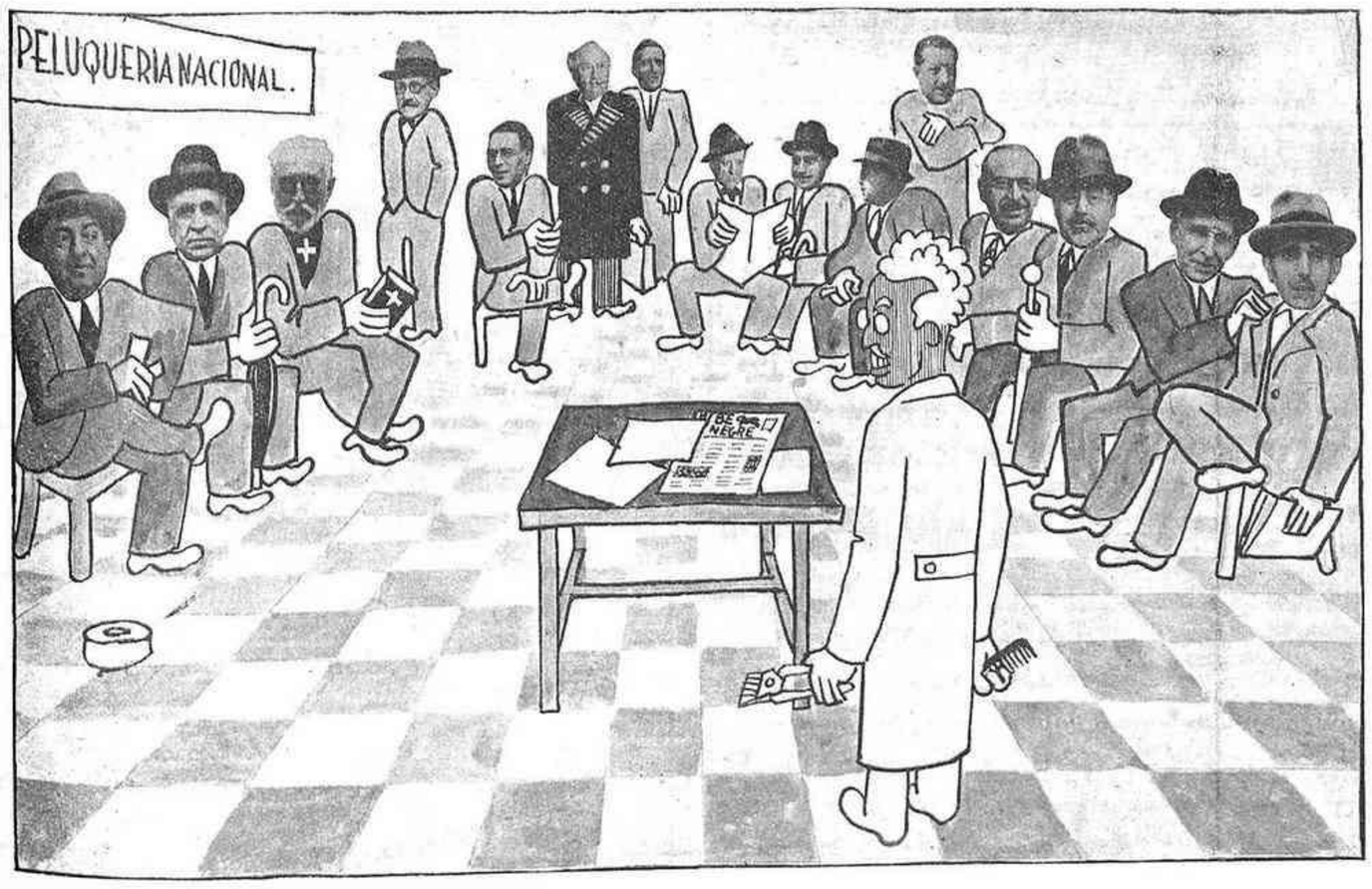

—Qui és l'últim?

(c) Ministerio de Cultura 2006

—¿A vostès també els han consultat?

—Naturalment. Venim en qualitat de «curanderos».

—I pensen receptar?

—Draps calents i banys d'*asiento*.

De sobte, l'espai retrunyí com en un preludi de tempesta de sarsuela. A coll-i-bé de quatre «exjóvenes bárbaros», arribava don Alejandro Lerroux. A una distància prudent, el seguia l'Emiliano caminant de quatre grapes. Com a senyal de festa, li havien tret el morrió.

Els informadors voltaren Lerroux. Després, prepararen paper i ploma:

—Jo, senyor—començà el *caudillo*—, crec que s'imposa una solució de concòrdia. Concòrdia amb el Vaticà, naturalment. S'imposa la reentronització oficial del Sagrat Cor de Jesús. Després, cal tornar-se a guanyar la simpatia dels militars. Res millor que donar la cartera de Guerra al general Sanjurjo. Cal, també, apaivagar els odis existents entre les dues organitzacions obreres. En el Ministeri del Treball podrien alternar-s'hi els senyors Largo Caballero i Garcia Oliver. Cal rectificar l'obra cultural de la República. A Instrucció Pública podria anar un analfabet; qualsevol radical. A Agricultura i Economia, el senyor Aragai, gran expert en terres d'altri. A Hisenda, ni cal dir-ho, en March, carn de la meva carn. A Marina, un gos d'aigües. A la presidència...

—Vostè—interromperen a l'una tots els periodistes.

—A la presidència que hi vagi Déu!—conclogué el senyor Lerroux.

L'ACTITUD DE CATALUNYA

El compte de la Telefònica ja pujava quatre pessetes vint-i-cinc cèntims, i encara els senyors Macià i Alcalà Zamora no s'havien posat d'acord respecte a la participació catalana en la nova orientació ministerial. La incògnita de Catalunya començava a ésser una cosa seriosa, quan els periodistes descobriren, perdut per allí, el senyor Santaló:

—¿Que no entra a Palau, vostè?

—Els porters no m'han deixat. No es volen creure que sigui diputat.

—¿Que no els ha ensenyat la xapa?

Sortosament, el nostre amic Paquito Madrid es prestà a identificar la figura del cap de la minoria catalana.

—Bé, digui'ns quelcom ara.

—Doncs, que jo no seré ministre.

—Que no té prou talla?

—El que no tinc és roba. En canvi, en Companys, des de fa dos anys que té preparada la indumentària.

—Així...

—Podeu donar per segur que el ministre català serà el senyor Companys. Algunes persones interessades, entre elles el senyor Coromines, feien córrer que de ministre en seria el senyor Coromines. Però no s'ho creguin pas. Fins a una altra.

VAN ARRIBANT...

Després, fou ja la multitud. Els poltics sortien com a bolets. Confosos entre ells, entraren a Palau a aconsellar el President, el terejador Barrea, el periodista Duch i Salvat, l'Assensi Botella i altres aficionats.

El senyor Franchi y Roca digué uns quants mots:

—Jo sóc molt franc... hi roca. Penso parlar al President amb aquella franchiroquesa que em caracteritza.

Després fou ja la invasió. Semblava que ho donessin o bé que a dintre el Palau fessin monument. Perduts entre la gentada, entraren una mà de carteristes que s'abocaven damunt de les més reproductives. Els periodistes foren engolits per la multitud i la informació es féu impossible del tot. Haurem d'esperar d'ací a mil anys que els historiadors ho hauran posat en clar.

amb el cor 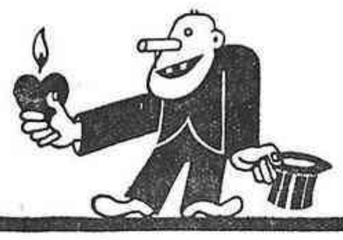 a la mà

BONS CONSELLS

Quan, fa dues sessions, en tornar a ocupar el seu escó, el Sr. Grisó emocionava els regidors amb el seu discurs patètic, un regidor intermitent de l'Esquerra que a la Comissió d'Hisenda ha fet gran amistat amb els representants radicals, deia compassiu:

—Si s'hagués aconsellat amb en Santamaria, la seva mare no hauria hagut de vessar tantes llàgrimes.

AQUEST PLAGA D'EN FONTBERNAT

Amb la seva boina, el seu mocador al coll i el seu smòking, l'home dels cent homes d'en Fontbernat (alludim a en Fontbernat) es dedicava a esverar els burgesos que el Sr. Pellicena feia anar cada nit a formar al Liceu durant la temporada dels Balls Russos.

—Hem de guanyar les eleccions, eh?, deia a una senyora de bona fe, perquè si no les guanyem, eh?, sortirem les pistoles. I hi tenim bona mà, eh?, afegia misteriós alludint a la batalla de Prats de Molló, que no havia tingut lloc i a la qual no havia assistit.

LA NOSTRA PARLA

El club de la «Unió Química Lluch» va jugar un partit de futbol contra el club de «Riegos y Fuerzas del Ebro, S. A.». Després del matx es va celebrar un lonx i, en aixecar les copes, tothom va brindar. El curiós del cas és, però, que tots, jugadors i directors, varen fer el brindis en costella. Tots? Tots, no. Aquell negre que està a la porta de l'Energia Elèctrica, a la plaça de Catalunya, avergonyit pels altres, va fer un discurs en català.

Els altres oradors, però, no es varen adonar que el negre s'avergonyava, perquè era negre.

* * *

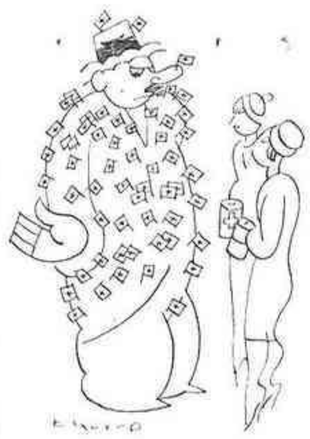

UN DISTRET

—Una bandereta, senyor...

—Avui també posen banderetes?

UN FENOMEN —Mira, mira! Allà en passa un que no han cridat a consulta.

Uns versos dolents, però són veritat

Un Azaña, dos Azañas:
quants Azañas teniu vós?
Jo només tinc un Azaña
que val per un i per dos.

Bona prova la teniu
en veure el que passa a Espanya:
feu el pau o feu el viu,
el qui us salvarà és l'Azaña.

Un dia, tot esmorzant,
don Niceto s'enfadava;
l'Azaña li anà al davant,
la dimissió li donava.

—Don Niceto, passi-ho bé,
ja estic tip de males cares.
Si el meu pla no li convé,
es pot buscar nous confrares.

—Adéu, Manelet, adéu,
li respongué don Niceto:
si te'n vas, no em sap pas greu,
per'xò tinc el dret de veto.

—Vingui, vingui, don Julián:
miri si em fa un ministeri,
ministeri de gent gran,
eixerida i de criteri.

—El partit és qui ho dirà:
esperi's, senyor Niceto,
que de seguida vindrà
a veure'l el company Prieto.

Prieto m'has dit? Quin fracàs!
En Prieto s'engiponava,
com pertoca a un home gras,
un gabinet que pesava.

Pesava tant, que el seu pes
el priva fins de formar-se.
Don Niceto ho veu espès
i comença d'esverar-se.

Crida en Lerroux, que hi acut
portat per l'Emiliano;
el vellet és un barrut
i més fals que un «sevillano».

Tot just entra que ja diu
que en March ha d'ésser ministre:
l'Emiliano somriu
amb una ganya sinistra.

—Del meu davant, tot seguit,
fugiu, gentola malvada,
que si us deixés fer-me el llit
em prendríeu la flassada.

Crida l'Alba, en Salmerón,
aquest xímple, aquell tanoca,
fins pensa en el Pi i Pon
i àdhuc en el Franchy Roca.

En Gómez Paratcha hi va,
i li diu que és cosa sèria,
i el Melquiades tot tauja
i carregat de misèria.

L'Unamuno porta el pap
tot ple de filosofia.
Pobre don Niceto! el cap
li bull en un bany-maria.

—Què faré, què no faré?
l'Unamuno es creu que bado;
aquest savi no em convé.
Vingui, vingui, senyô Hurtado!

—Don Niceto, cregui un hom
que l'aconsella amb senderi,
l'Azaña és l'únic prohom
que pot fer-li un ministeri.

El mateix, o un altre igual,
no s'hi pensi més, que vingui;
que l'Azaña és el qui cal,
perquè el país es mantingui

en pau i gràcia i amor,
alegria i conllevància,
tots units en l'esplendor,
amb fermesa i amb constància.

—Un Azaña, dos Azañas:
quants Azañas teniu vós?
Jo només tinc un Azaña
que val per un i per dos.

Una mica d'esport sense ciutadania

L'Artero, en Gironès i en Chocolate

Vàrem anar a trobar l'Artero, disposats a fer la informació més sensacional—dit sigui amb permís d'en «Critias»—de boxa de la temporada.

El tan discutit projecte de combat entre en Gironés i en Chocolate era el mòbil principal del nostre interviu. No ens n'amagàrem.

—Escolta, Artero, ¿en Gironés boxarà amb en Chocolate, tal com ha anunciat un determinat sector de premsa? — començàrem amb aquella diplomàcia que ens ve de les hores passades a l'Ajuntament.

L'Artero esguardà a dreta i esquerra i finalment, amb gran misteri, ens digué:

—*Que te crees tú eso!*

—Mau!

—No hi ha mau que hi valgui. En Gironés no me'l jugo així com així.

—Home, Artero, però una oportunitat així...

—Què oportunitat i *que ocho cuartos!* les coses clares i el Chocolate després!—sentencià l'Artero gratant-se amb aquell sabor gracienc que el caracteritza uns pèls rinxolats que li eixien del melic.

—Què dirà en «Critias»!...

—En «Critias» que es f..., que en aquest món cada un s'entén i balla sol.

—Però, així, ¿en Gironés quan tornarà a boxar?

—Depèn. Potser d'aquí un any o dos... No m'agrada comprometre'm.

—¿Voleu dir que no us perdrà la forma si el teniu tant temps inactiu?

—¿No veieu que amb els contrincants que li busco no la necessita?

—Bé, sí, però, ¿i quan surt un Leperson, per exemple?...

—Un boxador no fa estiu, ni dos «rounds» primavera. Tot això són «ñiñerías».

—Potser sí...

—No en dubteu, qui dia passa Gironés empeny—ens féu l'Artero, mig acomiadant-nos.

Abans, però, volguérem saludar en Gironés. No ens fou possible. L'Artero el tenia tancat al «w. c.» del club i només de tant en tant li allargava mitja fulleta d'escarola per tal que no se li morís de sentiment.

—Tenim campió per a temps?

—Jo crec que per a tota la vida.

—...

—Vull dir que quan es mori me'l guardaré dins un pot d'esperit.

Mercat d'ocasions
Compra - Venda - Canvi
de Mobles i tota classe d'objectes
TOT D'OCASIO
Corts, 414 - Telèfon 30422

EL SOLT FANTASMA

Divendres a la tarda, al Parlament, en acabar-se la sessió, en un grup de diputats, es comentava la crisi. Cadascú hi deia la seva i el senyor Duran i Ventosa, com aquell qui no diu res, deixà anar el nom del senyor Coromines. El diputat, senyor Galés, hi va caure amb tota la seva bona fe:

—Sí. De finances.

—Això és la pura ortodoxia de l'Esquerra — contestà el senyor Duran i Ventosa.

Immediatament, uns periodistes anaren a cercar el simpàtic periodista de *gracejo madrileño*, senyor Duch Salvat, per provar-de convèncer-lo que publiqués en *El Diluvio* el conegut solt en el qual es demana la presentació de l'esfumadís senyor Recasens.

* * *

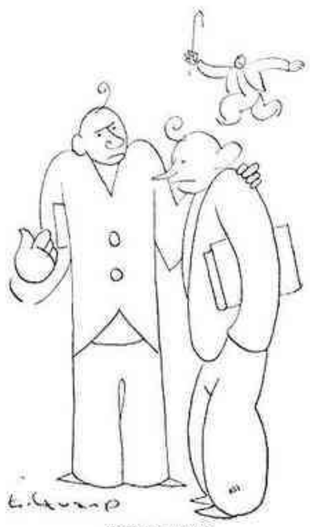

ESTUDIANTS

—Què podríem fer per protestar d'una manera enèrgica i original?

—Podríem provar d'estudiar.

* * *

PIQUIPONIANA

Quan el Sr. Pich i Pon va sentir parlar que l'Ajuntament seria substituït per una Comissió Gestora, va dir a en Montero:

—¿Que heu fet *pantomina*, vós?

—Sí, senyor, va contestar el director de *La Noche*.

—Doncs, vós sí que en sabríeu.

—De què?

—De fer-ne a l'Ajuntament. Ja fan bé, ja; perquè jo que hi he estat en aquella casa, ja ho puc dir, el mal és que es parla massa.

—Ja té raó, ja.

—Però ara s'acabarà; amb això de la Comissió Gestora, muts i a la gàbia.

—Ah, sí?

—I és clar, home, no veieu que tot ho faran amb gestos!

I UN BE!...

En Dencàs es deixa créixer el bigoti a lo Hitler.

* * *

L'escultor Viladomat s'ha comprat un «Rolls».

* * *

L'Aragai ha fet un míting demanant les parts de l'amo i les parts del rabassaire.

* * *

Els propietaris volen les parts de l'Aragai.

* * *

En Manuel Brunet escriu una biografia de l'Azaña.

* * *

El magnífic resultat obtingut per l'«Espanyol» a Bilbao es deu al fet que tots els seus «equipiers» usen «Molfort's».

* * *

El Dr. Bellido ha après de xiular el xotis de «La pipa de oro».

* * *

El capeller mossèn Prats farà capells utilitzant la palla dels llibres de l'Esclassans.

* * *

En Companys ha posat una acadèmia de llengües.

* * *

En Grau-Sala, quan fuma, ja treu fum pel nas.

* * *

«La Fira del Dibuix» s'inaugurarà d'un moment a l'altre.

* * *

En Guillem Díaz Plaja ha obtingut notable en els exàmens de geometria.

RECAUXUTATGE
NEUMATICS NOUS
OCASIONS
TORRABADELLA
Rambla Catalunya, 118
Descomptes als lleguidors d'«EL BE NEGRE»

Al notar el primer símptoma d'infecció
Prengui
l'Aixarop del Professor
Ernest PAGLIANO
de Nàpols (Calata S. Marco, 4)
i detindrà de seguida el curs de la malaltia
Es un depuratiu meravellós a base de plantes que obra directament damunt l'intestí. Cura el restrenyiment i regula les funcions del fetge, ronyons, aparell digestiu, etc.
Liquid - Pols - Comprimits
Agents per a Espanya: J. URIACH & C.ª, S. A. Bruc, 49 - Barcelona

AQUESTA ESPECIALITAT ES TROBA DE VENDA A LES FARMÀCIES I CENTRES D'ESPECÍFICS

COTITZACIONS

Dijous.—Azaña's i C.º dimitits	
Lerrouxos	0
Divendres.—Besteiro	101
Lerrouxos	00
Dissabte.—Prieto	102
Lerrouxos	0.00
Diumenge.—Marcelli Domingo	103
Lerrouxos	00.00
Dilluns.—Azaña	104
Lerrouxos	000.00
Dimarts.—AZAÑA'S i C.º	325
Lerrouxos	0.000.00

Per fi el valor crisi ha fet la seva aparició en els rotllos de Borsa on amb tanta avidesa era esperat per radicals i altres agents de negocis.

El moviment de pèndol que des de el primer moment van seguir les cotitzacions, ha tret emoció a les jornades *Critiques* que sols han fet patir a *Lerrouxos, Companys i C.º* i *March* (d'Alcalà d'Henares).

FIRA DE BARCELONA
Del 3 al 18 de juny 1933
PALAUS 1 I 2 DE MONTJUIC

A una taula ben proveïda no hi pot mancar
XAMPANY LAVERNOYA
CAVES J. RAVENTOS ■ SANT SADURNI DE NOYA
PLAÇA DE LA REPÚBLICA, 7

Josep Guardia i Rosiñol
AGENT DE NEGOCIS
DIPUTACIÓ, 297, 1.er
Telèfon 12110
BARCELONA
Cobrament de crèdits sense despeses per als clients

XOCOLATA
Amatller
ÉS MÉS QUE BO: ÉS EL MILLOR

(c) Ministerio de Cultura 2006

El Be a les tosques

LES ESTRENES

Gita Alpar

* * *

Si s'ha projectat aquesta temporada un film realment instructiu, i educatiu, o almenys que mereixi el nom de tal, poden estar ben segurs que aquest no és pas ni «Los Averiados» ni cap altra d'aquestes coses esgarrifoses que es projecten pel Parallel i necessiten el permís i el patronatge de les autoritats, sinó un film titulat «El Expreso Fantasma», que es projecta al Capitol i que no necessita res, ni tan sols que el públic el vaig a veure.

Aquest film és educatiu i instructiu perquè educa i instrueix el públic per aconseguir la baixa de les subsistències i altres articles de primera o segona necessitat.

¿Que, per exemple, voleu comprar una corbata i les trobeu cares? Feu per manera que el preu de les corbates baixi, que ningú no vulgui portar corbata, i aleshores us les regalaran. Però, com aconseguir-ho? Doncs molt fàcilment. Simplement agafant alguns ciutadans i penjant-los amb la corbata. Al cap de poc temps (amb sis o set penjats en tindreu prou) ningú no s'exposarà a portar corbata i podreu triar entre les millors i més cares per quatre quartos. El poeta Josep Maria de Segarra, naturalment, us dirà que això no és joc net, però no feu-ne cas o penjant-lo, estareu en paus.

En «El Expreso Fantasma», no s'aplica aquesta útil recepta a les corbates, sinó als ferrocarrils. Sinó que els futurs compradors es dirigeixen a una empresa el president de la qual té un fill, i aquest, que vetlla, ho desbarata tot.

Consell als compradors de ferrocarrils. Aneu amb compte amb les companyies que tenen un president amb fill. Aquesta circumstància podria ésser també el secret de la persistència de la vara en mans del Dr. Aiguader. Però si això fos cert, en comptes d'aclarir-se el misteri aquest encara quedaría més embolicat.

ACTUALIDADES

Rbla. Catalunya, 37 - Telèfon 11701

Tots els dilluns, canvi de programa

■ GAUMONT NEWS
Curiositats

■ FRANCE ACTUALITES
Reportatges mundials.

■ ECLAIR JOURNAL
El món en la pantalla.

HACIA LENINGRADO

Formidable reportatge rus explicat en espanyol.

Programa de rigurosa exclusiva en aquest saló

Contínua de les 3 de la tarda a la 1 de la matinada
Localitat única: UNA pesseta
Aparells WESTERN - ELECTRIC

* * *

Amb aquella franquesa que ens caracteritza, direm que la sessió «Be Negre» que vàrem donar divendres al Cinema Catalunya fou un èxit que no va sorprendre a la mateixa empresa, perquè nosaltres, en tant que empresa, només ens sorprendrien els fracassos, si és que mai en tenim cap. (Alça!)

La sessió fou un èxit perquè, ara ja ho podem dir, estava molt ben conjuminada. Sobretot la primera part, típicament «Be Negre», va superar totes les esperances, que eren moltes. No fou una sessió emocionant, com els mítings d'Acció Catalana, però poc se n'hi va faltar.

* * *

Si diguéssim que la sessió de «L'Ocell de Paper» que va celebrar-se divendres passat al Fèmina, va ésser una llauna, faltaríem a la veritat.

Faltaríem a la veritat, perquè fou molt més que una llauna: fou una super-llauna, una híper-llauna, una rellauna, una rellauníssima llauna.

La sessió, però, tingué un avantatge: que, malauradament, els espectadors tampoc no pogueren aprofitar. L'avantatge consistia a poder passar tota la nit a cobert, cosa que els sense domicili solen agrair, però que al públic selectíssim de l'«Ocell de Paper» no l'interessa.

PUBLI CINEMA

Passeig de Gràcia, 57
Telèfon núm. 79681

SESSIÓ CONTÍNUA
de 3 a 8½ i de 10 a 12

Localitat única, seient 1 pesseta

Demà, nou i important programa

Noticiaris, Reportatges i Documentals "FOX"

* * *

Aprofitant l'avinentesa que els diumenges, fins a la sessió de les sis de la tarda el Publi Cinema és el de preus més mòdics de Barcelona, l'aristocràcia que l'omplia l'altre diumenge va tenir la sort de, pel mateix preu, poder-se expansionar. Quan més contenta estava la concurrència gaudint d'un espectacle baratet, vet ací que entra el Sr. Macià acompanyat de la seva muller i, com que projectaven el film «La Voz del Vaticano», mel sobre fulloles, que diría «La Humanitat» perquè veurien enfrontats els poder civil i el religiós. Això féu que, cada cop que sortia el Papa la distingida multitud aplaudia frenètica i fins algú demanava en veu baixa que li concedissin l'orella.

Bona sort, però, va fer el Sant Pare que en el local hi hagués el President, perquè si no, en el pla de xirinola en que es trobava el públic és possible que l'haguessin xiulat.

ovelles esgarriades

Falta de respecte

Un títol de *La Humanitat*, de divendres passat:

Demà a Sitges el Tomàs i Piera i Dolors Bargalló

Realment, si s'ha de fer de mecenas perquè t'acabin dient *el* Tomàs i Piera, tant se val fer de Lluís Capdevila.

Frivolitats

Vist l'actual estat de coses el conegut pintor de l'escola olotina Iu Pascual ha determinat no seguir pintant vaques grasses.

* * *

Don Francesc Macià diu que és pessimista.

* * *

L'autonomia catalana diu que és optimista.

* * *

El nen Aiguadé ha estat vist fent de comunista al «Terramar-Palace» de Sitges.

Tenint el ventre net
resta l'home satisfet;
i com és llépol i gurmant,
EL SUCRE DE MADUIXES
és sempre el seu purgant.

La Diada del Cinema

Aquest any la culpa serà d' "El Be Negre"

Amb un sol esplendorós, magnífic, veritable sol de primavera, tingué lloc dissabte vinent, com cada any és tradició, la Diada del Cinema.

Per tal de cridar l'atenció del nombrós públic que a la sortida dels despatxos es dirigia a dinar, la Banda de l'Asil Naval, amb alguns elements de la de l'Asil Duran, havia estat disposada al Passeig de Gràcia per amenitzar la collocació d'una làpida commemoradora a l'indret mateix on l'any passat es va celebrar la festa.

Per donar un cert sabor cinematogràfic al solemne acte, l'Orphea Film havia ofert, cas que per aquell dia el tingués lliure, un dels seus camions sonors, el qual, en combinació amb els aparells de presa de vistes, faria un bell i significatiu film allusiu a l'acte.

Com, però, es presentaven algunes dificultats, una d'elles l'excés de treball a crèdit de l'Orphea Film, els films presos foren muts, però han estat després doblats pel senyor Amichatis als seus estudis de la Fidelyton i seran projectats un d'aquests dies en sessió especial. En aquest film el discurs pronunciat pel senyor Jesús Pinilla ha estat doblat pel gran actor de la pantalla Josep Santpere, i les sardanes que tocava la Banda de l'Asil Naval, substituïdes pel «Jo te l'encendré», i altres tonades populars, per tal de no haver de pagar drets d'autor, cosa que hauria minvat considerablement els ingressos de la Diada.

A la tarda, per donar a la festa un caire benèfic, tingué lloc una sessió de cinema a l'Asil de Sant Joan de Déu. Entre altres films còmics es projectaren «Los averiados» i una selecció d'escenes de films de gangsters. En acabar foren repartits als asilats botons per a la solapa, commemoratius de la diada del cinema de l'any passat, cosa que es repetirà cada any amb els botons sobrants de la diada anterior. Si no sobren botons, es repartiran els germans Brotons, crítics cinematogràfics d'*El Día Gráfico* i *La Noche*.

L'acte més important del dia tingué, però, lloc a la nit, al Restaurant Llibre, i consistí, tot i les suposicions que poguessin fer pensar en el contrari, en un banquet.

La gran sala de festes estava plena de gom a gom, o més aviat de Gomis a Gomis (Sr. Vidal) de cinematografistes de totes les categories i de tots els sexes, asseguts en petites taules, si no eren els de la Presidència, que n'ocupaven una de gran. Presidia, com era de suposar, el senyor Vidal Gomis, al costat del qual seien els senyors Canturri, cinematografista de la Seu i diputat del Parlament català, i després, naturalment, el senyor Pinilla, per l'Associació d'Empresaris, els segons bessons dels periodistes cinematogràfics senyors Molino i Freixes, asseguts a banda i banda, i a una distància exactament igual del centre matemàtic del senyor Vidal Gomis. Hi havia després la senyoreta Maria Luz Morales i el senyor Miquel Josep, futur secretari perpetu del Comitè del Cinema.

A l'hora dels brindis s'aixecà el senyor Vidal Gomis a oferir el banquet.

—*Es el tercer año*—digué—*que nos reunimos los cinematografistas españoles para celebrar el Día del Cinema. Cuando yo estuve en París para asistir al Congreso de Productores, mis acertadas cuanto modestas intervemcones en defensa de la cinematografía española produjeron gran impresión entre los delegados de la industria cinematográfica mundial.*

Se dijo en el último Congreso Cinematográfico Hispano Americano que el mercado español daba a los productores extranjeros veinte millones de pesetas anuales. ¿Hay en el mundo error más grande y más craso? El mercado español recibe todos los años los beneficios de la producción extranjera, y yo por mi parte puedo augurar que la próxima temporada será de las mejores que habremos visto, especialmente por lo que hace a la producción Paramount, pues ya se sabe que si es un film Paramount es lo mejor del programa.

Seguidament s'aixecà el senyor Pinilla:

—*Al levantar mi copa por el éxito del Día del Cine, en este y en años sucesivos*—vingué a dir—*lo hago en nombre de los pobres empresarios, en situación angustiosa, y la angustia de los empresarios repercute necesariamente en las empresas. Es por esto que nosotros pedimos a las dignísimas autoridades republicanas* (en aquest moment l'orador es posa la mà a la boca, es treu les dents i segueix) *que treguin els impostos* que pesen sobre l'exhibició. Ja em perdonarà la concurrència, però se m'han després les dents i no puc seguir parlant en castellà, perquè sóc catalanista de tota la vida. Solament amb una reducció dels impostos és possible que torni a ésser floreixen el negoci cinematogràfic del qual tots vivim.

En acabar el senyor Pinilla es produí una mica de rebombori. Era que els senyors Molino i Freixes volien parlar en nom de la premsa cinematogràfica com a degans.

Com que no es posaven d'acord, parlà la senyoreta Maria Luz Morales, la qual demanà perdó als cinematografistes per la llibertat que tot sovint no es prenen els periodistes cinematogràfics de fer crítiques adverses. Digué que això venia compensat amb l'energia de les faltes d'ortografia i sintaxi que molts dels crítics usaven per afirmar llur independència, i els pregà que no deixessin mai de donar l'anunci, perquè és de l'anunci i no de la crítica que el públic fa cas.

Quan s'hagueren acabat tots els aplaudiments destinats als diversos oradors, el senyor Freixes, que en l'endemig havia deixat knock out el senyor Molino, proposà constituir la Germandat del Cinema.

La idea fou aprovada per aclamació, i a proposta aleshores del senyor Molino s'acordà que a cada Diada del Cinema que es celebrés s'acordaria constituir la Germandat del Cinema.

Immediatament es varen posar a la venda els botons de solapa de la Diada i començà el ball, durant el qual fou subhastat un retrat de Greta Garbo amb una sentida dedicatòria de l'artista, doblada per Amichatis.

Ricardo Cortez a Groenlàndia és sorprès casualment en el moment de caçar un ós.

DARRERA HORA

La Marina espanyola té el ministre que es mereix

Tan bon punt sabérem que el senyor Lluís Companys havia estat nomenat ministre, correguérem al seu domicili. L'escala estava tota plena de Graus Jassans i de Lluïsos Capdeviles que s'escuraven les dents.

—Ja *som* ministres!—deien amb un accent tot radical.

El senyor Companys, mentrestant, feia les maletes, tot xiulant l'himne de l'Arbre Fruiter.

—Com que vaig a Agricultura, sap?—ens féu, amb un somriure—em poso en caràcter.

—No, que vas a Indústria i Comerç—corregí l'Aragai, que estava de quatre grapes sota el llit, cercant uns mitjons desapareguts.

—És igual, home. Quins matisos!—contestà en Lluís.

De sota el llit, se sentí la veu de l'Aragai:

—No oblidis que «rabassaire eris et in rabassaire reverteris», com diem a *La Humanitat* des que parlem en llatí. Vull dir que no facis bromes, eh?

Pocs moments després, sortíem cap a l'estació. No volguérem deixar sol en Companys, i l'acompanyàrem en el viatge. A Mora d'Ebre, on es para l'exprés, pujà un correligionari. S'adreçà al President del Parlament català, i li digué:

—El felicito, senyor ministre de Marina.

—Ministre de què?—digué en Companys, amb cara de prunes agres.

—De Marina. Apa, no dissimuli. Si tot el país en va ple. Fins diuen si és una propaganda del «Dique Flotante»...

En Companys es tornà groc com la cera.

—Ministre de Marina?—remugà—. Això és encara una mala jugada del grup de *L'Opinió*. O potser una broma d'en Fontbernat...

Pel que pogués ésser, en Lluís telegrafià a Martorell fent-se apuntar soci del Club de Natació d'aquella piscina. «Almenys — ens confià—, que tingui algun antecedent...»

Però no podia dissimular la seva tristesa:

—Té, també avui, que és, junt amb el de la primera comunió, el dia més feliç de la meva vida, em veig vestit de mariner, com aquella altra vegada... I els enemics, els qui em deien «Pajaritu», ara em diran «Golondrina»...

En arribar a Madrid, la Banda de l'Asil Naval reté honors al ministre. En Paco Madrid, que, per cert, no formava part de l'orquestra, fou el primer d'abraçar en Companys, i li digué amb aire efusiu i protector:

—No t'ho dic perquè m'ho agraeixis, però la veritat és que si no arribo a ésser jo que et vaig recomanar a l'Azaña...

—Ja ho suposo—féu en Companys.

—Oh, no; és que l'Utrillo jr. és capaç de fer-te creure que és cosa d'ell...

Poca estona després, passàvem per davant del Ministeri de Marina. La bandera era a mig pal. Des del carrer se sentien els crits que feia en Companys:

—Com s'entén?—deia—. ¿De manera que en aquesta casa no es poden nomenar ni subsecretaris ni directors generals que no siguin de la carrera? Això és una ensarronada!

Sembla que, realment, ha estat una ensarronada.

MODERNA L'ACCIÓ;
MODERN L'AMBIENT;
MODERNA
LA PSICOLOGIA DE LA PROTAGONISTA

Un film que reuneix totes les modernitats

VARIETATS

En Nicolau d'Olwer ha ingressat a la Lliga per tal de poder collaborar al costat del seu antic company Manuel Brunet.

* * *

Els «Amics del Circ» sembla que han començat a passar la maroma.

MOLT BEE!

Realment, l'estiu és l'època dels frescos. A les sastreries i als escenaris. Al Victòria, un parell de desaprensius han estrenat una obra que es diu «Piezas de recambio». No es pot imaginar res més estúpid, més brut i més llauna. Els senyors Neyra i Sandoval, els analfabets remarcables que han signat l'obra, han restat descansats.

¿Per a quan les deportacions a Villa Cisneros?

* * *

¿I què direm d'aquella altra bacinada, «La pipa de oro», que la senyora Carbajal ha reestrenat al Tívoli? Sembla mentida que per ensenyar les cuixes hi hagi necesitat d'ofendre l'art, el bon gust i l'idioma.

I quaranta-quatre coses més.

* * *

I el mal és que encara no estem llestos. Dintre de poc, la senyora Cèlia Gàmez—la «vedette» més popular de la farsa, després d'en Lerroux—es presentarà al teatre Barcelona amb alguna revista tan lluïda com les esmentades. I també faran revistes al Romea... S'imposa alguna vacuna antiestúpida.

* * *

La pellícula «Los averiados», passada a l'Espanyol, no ha donat els efectes volguts. A les cases de plaers efímers, no ha disminuït la clientela. Hom espera que, més eficaços que els estralls de les malalties venèries, seran els versos del senyor Ardavín, que demà a la nit estrena a l'Espanyol una obra titulada «Prostitución».

* * *

Quan a Espanya hi havia els moros, tenien un cert renom uns comeiògrafs andalusos nomenats Alvarez Quintero. De tant en tant, l'arqueòleg Bernat i Duran els exhuma a les pàgines d'*El Noticiero* i parla de certes obres d'aquells autors titulades «El susto», «La pícara vida», etc.

* * *

L'actriu senyora Carmen Díaz, una vegada va impressionar un disc de gramofon. Així s'estalvia de sortir en escena. El transpunt colloca el disc a l'aparell, dóna corda i allà va. I el públic del teatre Barcelona, riu, plora, sospira, s'emociona, vibra, s'esvera, aplaudeix i paga a taquilla. Aquell savi que va inventar allò de «renovarse o morir», queda com un perfecte ximple.

TEATRE
POLIORAMA
Rbla. Estudis, 9 - Telèfon 10773

Avui nit L'èxit
DOMINÓ
Dimecres tarda i nit. BENEFICI de Pepita Díaz de Artigas, amb l'estrena de la comèdia en tres actes de L. F. ARDAVIN
Barrios Bajos
Dijous i diumenge, a les 3'45
Pinocho en el país de los juguetes
Dijous, tarda a les 6 i nit. L'obra cim
BARRIOS BAJOS
Companyia de comèdies
Josefina Díaz de Artigas i Manuel Collado

* * *

Els nostres lectors no s'estranyaran si els diem que «Bodas de sangre», la tragèdia de Garcia Lorca, no va agradar al públic del Poliorama. El públic, en general, és molt enze. I consti que no n'excloem els quatre *pollos* avantguardistes que van aplaudir l'obra sense entendre-la, puix que ells només comprenen la bestiesa en estat pur.

* * *

Llegim que a l'Espanyol faran «Prostitución» després de «Los averiados».

No hi veiem la lògica.

Ens sembla que «Los averiados» hauria d'anar després de «Prostitución».

¿És o no és el teatre el reflexe de la vida?

* * *

No hem pas de malparlar de tot. EL BE NEGRE recomona poques obres. Però les poques, podeu pujar-hi de peus. «Dominó», de Marcel Achard, que han fet al Poliorama, és una comèdia d'una qualitat gens freqüent. Val la pena que no se la deixin perdre.

* * *

Un lector anònim ens ha tramès una quantitat de moneda també anònima, per tal que instituïm un premi a disputar entre els crítics teatrals dels diaris castellans que es publiquen a Barcelona. Es tracta de «llorejar» la crítica més ximple. La competició es promet renyidíssima.

* * *

El circ que havien de plantar els Fredianis a la Via Augusta ha anat a l'aigua. Volem dir que ara no el planten. L'empresari, després de llegir els articles entusiastes dels senyors Joan Tomàs, Sebastià Gasch i Ignasi Agustí, ha previst una absoluta desolació a la guixeta.

HOLLYWOOD
BAR - DANCING
CARRER NOU DE LA RAMBLA, 105
TELEFON NUMERO 17033

Totes les nits de 12 a 4 i festius de 7 a 9 (aperitius)

Colossal èxit de la
DEMON'S JAZZ
ORQUESTRA COMPLETA
Grans atraccions a la pista

ARQUES "SOLER"
INCOMBUSTIBLES E
IMPERFORABLES AMB EL SOPLET
ALDANA 3 i 5 BARCELONA Tfon 31853
MADRID CABALLERO DE GRACIA 7 i 9 Tfon 16119

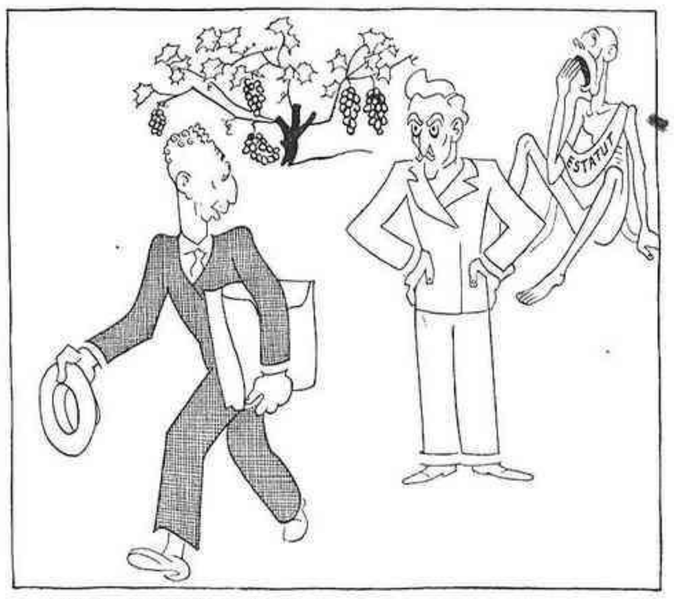

— I què en saps de marina?
— Allò de: *al ver, en la inmensa llanura del mar...*

(c) Ministerio de Cultura 2006

L'Ajuntament automàtic

(Ve de la 1.ª pàg.)

Sentir aquestes paraules i esclatar una ovació, tot fou u. L'ovació la varen sentir els periodistes i tot seguit correren als respectius diaris a dir que la crisi estava resolta.

Però com? De moment això era el *de menys* mentre el Dr. Aiguader fós Alcalde.

—Els diaris, digué un dels reunits, parlen d'Ajuntament automàtic. Potser que ho provéssim.

—Sí, però ens falta l'ajut dels radicals.

—Els radicals, digué el Sr. Escofet, si els respecten les seves tinences, hi estan conformes. M'ho ha dit l'Huguet.

—I si no hi estan conformes, digué el Sr. Companys, el Parlament votarà una llei.

—¿I podré fer els enllaços ferroviaris?

—Sííí!

—Ai, quina ilusió! Així sí que guanyarem les eleccions. No hi haurà humil que no ens voti.

—Ves, i és veritat el que diu aquest.

La crisi estava resolta. Però calia construir l'Ajuntament automàtic.

LES PRIMERES DIFICULTATS

Immediatament, hom va veure les dificultats que la cosa presentava. Hi havia diverses formes d'automatisme i calia triar entre elles. Es demanà un informe als serveis tècnics, i aquest fou redactat a hores extraordinàries, o sigui, a les destinades a llegir els diaris.

De l'informe se'n desprenia, de moment, que hi ha diverses classes d'automatisme: o bé automatisme de constitució de l'Ajuntament, o bé automatisme de funcionament.

Tots dos automatismes presenten els seus avantatges i els seus inconvenients; els primers, naturalment, constitueixen un avantatge, mentre que els segons són un inconvenient.

Tot seguit l'informe detallava els diversos sistemes de cada classe i acabava posant-se a la disposició del Consistori per als informes ulteriors.

Quin automatisme es triaria? De moment, es va veure que calia un automatisme de constitució.

—Mentre el Dr. Aiguader sigui alcalde, digué algú, tant se val un sistema com l'altre. Aleshores es trià el de la major votació. Tothom ja sap com, d'aquesta manera, el Sr. Casanoves fou nomenat primer tinent d'Alcalde per jugar la partida de la vara amb el Doctor Aiguader, com el Sr. Duran i Guàrdia fou nomenat àrbitre i com, després, vingueren prestigis tan importants com els Srs. Marlés, Puig Monné, Ollé, Costa, Sánchez Silva, Vinyals, Grisó i Samblancat, encara que, per despistar, s'hagin donat altres noms no tan coneguts.

Constituït el nou Ajuntament, calia automatitzar el seu funcionament i aviat sortiren dels tallers municipals els aparells necessaris per fer les proves.

Un d'ells és un aparellet molt senzill, basat en l'automatisme del telèfon (automàtic, naturalment). Una centraleta collocada en el despatx de cada tinent d'Alcalde el fa funcionar mitjançant la introducció d'una fitxa i marcant una xifra.

Aquest procediment fou rebutjat pels tècnics del Cartipàs amb una frase que d'altres consideraren incoherent: «El prometre, deien, no fa pobre.»

El segon sistema consistia en una màquina semblant a aquelles que expenen paquetets de xocolata o sandvitxos. Tothom sap com funcionen. En comptes de sandvitxos l'aparell hauria donat altres coses.

El mal és, però, que el Secretari advertí que per decret havien estat prohibides les màquines automàtiques «amb premis». Què quedava aleshores? No hi havia més que un sistema: les màquines extractores, semblants a unes que hi ha a Berlín, que hi tires un mark i t'arrenquen un queixal.

L'elecció no era dubtosa i no hi ha dubte que les eleccions tampoc no ho serien. Amb una màquina així, el mateix s'arrenquen queixals que vots.

L'observador Pere

Els periodistes que fan informació a la Generalitat varen veure divendres com el senyor Macià, després de comunicar amb don Pere Coromines, que es troba a Madrid d'observador de la crisi, estava molt preocupat. Fins al cap d'un parell de dies, no es va saber que el motiu de la preocupació del President era que don Pere li havia dit que volien donar-li la cartera d'Hisenda.

Si el Sr. Macià hagués fet una mica de memòria, ni s'hi hauria enfundat tant ni hauria tramès don Pere d'observador.

Quan l'any 1911, en govern Canalejas, don Pere va voler intervenir en un gran debat i va preparar un discursàs en el que hi va treballar tota una nit. L'endemà es passà tot el matí assajant-lo davant del mirall i a la tarda, amb un gran *mamotreto* sota el braç, se n'anà al Congrés.

Els periodistes, en veure'l, se li atansaren encuriosits:

—*Dónde va, don Pedro?* (ja li deien don Pedro).

—A intervenir en el debat.

—Però si des de la matinada no hi ha govern!

* * *

De totes maneres, el nostre Conseller de Justícia i Tirant-al-Dret anava preparat; preparat pel discurs l'any 11, i preparat per la cartera l'any 33, i és perquè sabíem que anava ara preparat pel que el nostre redactor l'ha interviuat.

El nostre corresponsal trobà don Pere a primera fila del teatre de... observant les artistes de mig cos per avall.

—Sabem—li digué—que s'ha parlat de vostè com a ministre d'Hisenda.

—Sí, he estat jo mateix.

—Ah!

—La meva preparació em permet això i molt més. Jo estic sempre preparat. Veu? ¿A què es pensa que vinc ací?

—No ho sé.

—Doncs, simplement, a preparar-me.

—I... li dóna resultat?

—Tècnicament, sí; en la pràctica, però, sovint falla; però no vol dir res, és la tècnica la que té raó. Només ha de fixar-se en el que passa en finances. Els financers tenim sempre raó encara que la realitat no segueixi els nostres càlculs.

—I, quins són els seus plans pel ministeri?

—Senzills i clars. Resoldre el problema financer de l'Estat.

—Com?

—De manera clara i senzilla. El desnivell de les finances estatals ve de que les despeses són superiors als ingressos. En altres paraules, que s'ha de pagar més del que es cobra. I bé, la tècnica de la solució és senzilla i provada: se suspenen els pagaments. Quan la gent vegi que no hi ha manera de cobrar, acabarà per deixar-ho córrer; en canvi, l'Estat seguirà cobrant perquè si el contribuent no paga se l'embargarà.

—Així...

—Res, superàvit, ja ho pot dir sense por.

RUMORS DE LA CRISI

¿En Coromines ministre de Finances?

LES FALSES ALARMES

El ministre imaginari

Mai no hauríem dit que una institució tan sòlida com la Borsa barcelonina pogués arribar a tremolar de tal manera. Tan bon punt arribà a Llotja la notícia que probablement el senyor Pere Coromines s'encarregaria de la cartera d'Hisenda, les columnes de l'edifici perderen llur serenitat i es tornaren salomòniques. A les estàtues del vestíbul se'ls arronçà el melic.

Nosaltres, que ens trobàvem a Borsa per casualitat, sentírem una immediata sensació de pànic, com si en una plataforma de tramvia ens trobéssim a faltar la cartera. Tothom cridava desesperadament i ningú no s'entenia. Els banquers, drets dalt de les taules, bramaven el «salvi's qui pugui», i omplien de moneda estives de sacs. Donava la sensació d'una sobtada pluja als encants, com si els firaires arrepleguesin les parades.

Procuràrem orientar-nos enmig d'aquell batibull. Intentàrem interviuar els valors, però a aquests ni esma no els quedava. Les divises, de tant que havien baixat, amb prou feines es divisaven. De cop i volta, agafàrem pel coll un banquer fugitiu.

—¿Què opineu del nou ministre de Finances?

—...!

—¿Quins efectes creieu que produirà el nomenament?

—...!!

—Tan malament ho veieu?

—...!!!

—Així...

—...!!!!!!!

I el banquer arrencà a córrer com un esperitat. Nosaltres correguérem al telèfon i demanàrem conferència amb Madrid.

—Riiiiing... ¿El senyor Coromines?

—El mateix. Digui, digui.

—No és que el volguéssim ofendre. Però ens fa l'efecte que el seu nomenament no ha estat gaire ben vist entre els medis financers.

—Ai, sant cristià! Tothom protesta, oi? Doncs senyal que és un gran encert donar-me la cartera.

Realment, don Pere és un home sencer.

L'esperit d'imitació

Els diaris publicaven diumenge la següent notícia:

Berlín, 10.—Acaba d'ésser creada en aquesta capital una oficina de la moda, a la qual prestaran suport els círcols oficials.

La presidirà la senyora de Goebbels, esposa del ministre de Propaganda. El nou organisme tindrà per objecte afavorir la venda de tota mena de creacions alemanyes.

No cal ni insinuar que aquest organisme ha estat copiat punt per punt de les Modes Stel de la nostra ciutat, sinó que al nostre organisme les creacions són de París.

Per encàrrecs de **publicitat** a **EL BE NEGRE,** adreçar-se a: Aribau, 139 - Telèfon 76307.

Una agressió misteriosa contra "La Humanitat"

Ahir al matí, al carrer de Tallers hi hagué gran alarma que, d'haver trigat uns dies a produir-se hauria pogut tenir fatals conseqüències, convertint-se, de simple atemptat personal en veritable catàstrofe per la humanitat, és a dir, per «La Humanitat».

Els fets, embolcallats encara en el més obscur dels misteris es produïren davant de la impremta que hi ha al núm. 56; on hi havia mort una mica *in illo tempore* «La Nau» i on el mes que vé ha de tornar a néixer «La Humanitat» convertida en diari del matí.

La cosa consistí en un raig de trets del qual resultà ferida una persona i escàpols els agressors.

Hom no sap ben bé a què fou deguda l'agressió. Les primeres versions deien que, per tal d'habilitar el local, alguns paletes clandestins treballaven clandestinament violant la vaga de la construcció, i que foren agredits pels vaguistes, és a dir, pels amos dels vaguistes.

Aviat però, aquesta versió fou rebutjada perquè els sentiments obreristes del Sr. Companys mai no haurien permès que uns obrers fessin traició a la causa comú per servir els interessos privats del seu diari.

Una altra versió deia que els trets anaven contra els escamots que havien agafat les eines de paleta per fer civisme, però tampoc no se li donà cap crèdit puix la feina de paleta és més aviat pesada.

Es donava encara una altra explicació als fets. S'assegurava que era una venjança clandestina del grup de «L'Opinió» que, després d'haver donat totes les facilitats i haver acabat tota la disciplina en l'afer dels enllaços ferroviaris, ai, de la crisi municipal, ara havien de veure com «La Humanitat» sortia al matí per fer-los la llesca.

Aquesta versió fou bastant acceptada, però la que tingué més crèdit (aquesta és la paraula) és que es tractava d'una manifestació dels antics creditors de «La Nau» per veure si cobraven d'una vegada. En aquest cas es tractaria d'un simple duel en el qual un partenaire contestava a trets els cops de sabre de l'altre.

Una cosa quedava per explicar i era la manera com havia estat rebutjada l'agressió. Per esbrinar-ho ens hem personat a la taverna pròxima a la passada i futura impremta presentment agredida i el seu propietari ens ho ha explicat.

Quan els que es trobaven a dins, ens digué, varen veure que no tenien armes perquè no havien estat avisats amb el temps reglamentari, varen instal·lar un altaveu a la porta. Totseguit un crit de «Atenció!, atenció!» féu parar el tiroteig; però quan la veu seguí: «Ara us llegirem el darrer article de Lluís Capdevila», la desbandada fou general.

Com molts dels nostres lectors no ignoren — i si ho ignaren pitjot per ells — la «Fira del Dibuix» d'aquest any no podrà ésser inaugurada degut a la vaga del ram de la construcció.

Els dibuixants, com és fàcil suposar, davant de l'aigualiment d'una de les festes que més els simpatitzaven a l'ensems que els convenien, han fet gestions de totes menes i àdhuc han anat a pulsar l'opinió d'aquells més pròdigs en bones iniciatives per a veure de solucionar definitivament l'*affaire*.

En Benigani, que fou dels «pulsats», en assabentar-se de les dificultats que topaven els organitzadors per a tirar endavant la fira s'exclamà a una colla de companys:

—Vaja, no hi ha dret, si convé jo em posaré a treballar de nit i de dia i no pararé fins a tenir muntades totes les barraques...

La gràcia d'aquesta anècdota està en el fet que en Benigani asseguren que ho afirmava de debò.

* * *

Reunió en una penya d'artistes.

Surt a relluir l'eterna qüestió dels estils i tothom i aporta la corresponent cullerada.

El nen Grau-Sala,, que com si talment es tractés de constituir govern s'imagina consultat, cuita a exclamar amb manifesta i infantil petulància:

—Bé, sí... però s'ha de tenir en compte que existeixen les escoles...

El pintor Commeleran no es pot contenir i li engega:

—Si home, ja ho sabem, si precisament és allà on hauries d'anar tu...

* * *

En Bon s'ha instal·lat a Sabadell, on sembla que vendrà els dibuixos a lliures.

* * *

Ha estat encarregada una col·lecció de frescos a en Dàrius Vilàs.

Sembla que en Vilàs s'ha dirigit ràpidament a l'Ajuntament de Barcelona.

Gendrocràcia

Al Parlament s'han convocat oposicions per a tres places d'oficial de Secretaria que sembla que, seguint la tònica assenyalada per a les anteriors, es cobriran amb familiars dels prohoms del Partit.

No tindrà res de particular que si el Dr. Dencàs i el Sr. Tauler van poder inventar dues places de metge pel seu germà i nebot respectivament (el Parlament de la República amb un nombre de diputats cinc vegades major no té en la seva nòmina cap metge), aquests càrrecs siguin adjudicats al fill del Dr. Serra Hunter, al protegit del senyor Casanoves, senyor Xuriguera, i a un altre individu del qual no podem donar, de moment, el seu nom perquè sembla que li escamotejarà la plaça un senyor que té un oncle molt influent.

PROBLEMES DE LA REPUBLICA

¿Per què han d'estudiar, els estudiants, a veure?

Dijous a les dotze del migdia quan trobant-nos al llit i al primer son el timbre del telèfon hagué fet «ringgg» catorze vegades justes, vam convenir en que podíem despertar-nos a la que feia quinze i ens portàvem l'auricular a l'orella.

—...?

—Sóc l'agent X-34-Z-19 d'EL BE NEGRE. A la Universitat hi ha gran xivarri. Els estudiants acaben d'agredir en Xirau i han ovacionat Díaz, Campillo i Castillo.

—A qui dieu? ¿Ovacionant els Díaz i Campillo, Rector i degà de la Dictadura, els mateixos que portaren la policia a la Universitat per tal de que apallissessin els estudiants? El Castillo, ex-governador de Ciutat Real?

—Exacte.

—Esteu embriac — i li penjàrem l'aparell.

Ringgg — va tornar a fer el timbre:

—Sóc l'agent X-34-Z-19, i no estic embriac.

—Doncs ho sembla.

—Ara els estudiants estan aplaudint a Tries de Bes.

—Però, què dieu? ¿Que aplaudeixen a Tries de Bes, catalanista de tota la vida, els mateixos que aplaudien a Díaz, Campillo i Castillo?

—Això mateix.

—Aneu a..., i si torneu a trucar us escopiré la cara.

Ringgg:

—Sóc l'agent X-34-Z-19, no estic embriac i he he obert un paraigua per tal d'evitar la teleescopinada. Els estudiants acaben d'agredir a en Fuset i en aquests moments estan irrompent el laboratori de biologia.

—Però a què vé tot això?

—Es que volen l'aprovat col·lectiu.

—Ahhh!!!!!!

No ens calgué saber més i ens traslladàrem immediatament a la Universitat. La Facultat de Ciències presentava l'aspecte de les grans solemnitats. Petards per ací, traques per allà; un estudiant que amb una tíbia d'*homo primogenius* no deixava sencer cap flascó del laboratori. Un altre que tenia un esquelet articulat i el feia moure talment un «manisero», etc.

Emprenguérem un jovenic que duia la corbata sense nus, el qual es distingia pel seu furor *purificador*. Va apartar quatre microscòpics i les emprengué contra unes làmines que hi havia penjades a la paret, tot dient: Primer l'obligació. Després ja trencarem el que ens vingui més de gust. Ens fou simpàtic i immediatament brollà la interviu:

—...?

—Sí, el meu pare es va preocupar molt per la meva educació. Quan era petit em deixava trescar tot el dia pel carrer, i pujar darrera dels tramvies. Es l'única manera d'arribar a ésser home.

—Es cert que han agredit al doctor Fuset?

—Ah, sí! Però, nosaltres no tenim cap culpa si ha topat amb els nostres punys. A més, ja no té adob i això sempre és un consol. Almenys ho diuen així al Japó quan en haver tallat un cap s'adonen que s'han equivocat de persona.

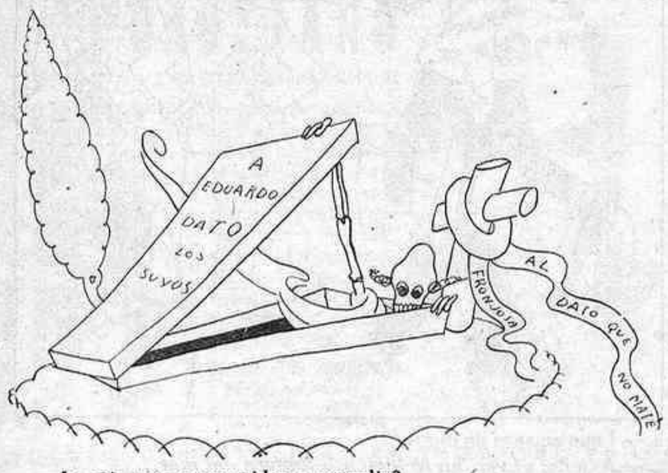

— I a mí, que no em criden a consulta?

El vostre aparell de ràdio pot quedar reparat ràpidament i econòmica a
Ràdio Aragón
Aragó, 197
Tel. 77708 (Entre Aribau i Muntaner)

Herniats
recordeu sempre que els millors aparells del món per a curar les vostres hernies són els de la CASA TORRENT sense traves ni tirants, no molesten ni fan embalum, amotllant-se com un guant. No compreu cap aparell sense abans visitar-nos.
CASA TORRENT • Unió, 13 - Barcelona
CONSULTES GRATIS

Restaurant Casa Joan
Rambla Santa Mònica, 21 i 23 • Telèfons 11692 i 15759
Especialitat Paella Valenciana
Salons especials per banquets

CATALANS!!
FORA CABELLS BLANCS
DEMANEU SEMPRE
LA PORTEÑA
elaborada amb plantes aromàtiques de la selva del Chaco Argentí
Dipòsit: Corts Catalanes, 550

BANYS DE SANT MIQUEL
(Barceloneta)
PILES I ONATGE
EL MILLOR TROS DE PLATJA I EL MÉS ESPAIÓS

"BANDERITA..."

Malgrat les detencions d'atracadors, diumenge se celebrà sense novetat la festa de la Creu Roja. Els ciutadans cooperaren al fi benèfic perseguit amb aquelles ganes acostumades i amb el renec entre dents. De totes maneres, no calgué lamentar desgràcies personals, excepte l'ull de vellut que un espectador tauròmac, portat pel seu entusiasme benèfic, ocasionà a una gentil postulant en tirar-li un grapat de xavalla.

Qui més qui menys, cap al tard, tothom anava cosit de creus roges. En plena Rambla calgué posar «banderilles» de foc a un transeünt reacci a la beneficència. Convenientment foguejat, el manso lliurà la quantitat de cinc cèntims (a l'hora del balanç, resultaren, ai las!, de la perilla).

SALA PARÉS
AVUI FINS AL 16 DE JUNY
Venda de la col·lecció de pintures de
ROMUL BOSCH

Vareta meva! Ja t'ho deia el teu Aiguaderet que no t'abandonaria mai Que en seriem de feliços si no fos per en Casanoves!

NAGSA.—Casanova, 212-214.—Barcelona.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: MENDIZÀBAL, 22.

(c) Ministerio de Cultura 2006